

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

BelRAI LTCF **na de zachte opstart:** **klaar voor de volgende stap**

Sinds juni 2023 is het gebruik van BelRAI LTCF verplicht in Vlaamse woonzorgcentra. Met een zachte opstart wilde het Departement Zorg de sector voldoende ruimte geven om het instrument geleidelijk te implementeren. Op 27 juni 2025 blikten Tom Vermeire (afdelingshoofd Woonzorg), Lennert Noppe (beleidsmedewerker ouderenzorg) en Karen Jutten (BelRAI-coördinator) tijdens een webinar terug op de implementatie en keken ze vooruit naar wat nog komt.

Kon u er niet bij zijn?

Hieronder leest u de belangrijkste inzichten.

Een zachte start, maar stevige stappen

De introductie van **BelRAI LTCF** – het instrument dat zorgnoden systematisch en multidimensioneel in kaart brengt – verliep via duidelijke groeidoelen:

- ▶ 10% van de bewoners ingeschaald tegen eind 2023
- ▶ 40% tegen juni 2024
- ▶ 70% tegen januari 2025
- ▶ 100% tegen juni 2025 (met uitzondering van nieuwe opnames)

Deze stapsgewijze aanpak gaf voorzieningen ruimte om per afdeling of doelgroep te starten en het team gaandeweg mee te nemen. De cijfers tonen dat dit gewerkt heeft: tegen juni 2025 zijn er over alle sectoren heen al **meer dan 1 miljoen inschalingen** geregistreerd,

door meer dan 12.500 zorgverleners in meer dan 1.000 organisaties.

Kwaliteitsindicatoren: eerste rapportering op komst

Een vaak gestelde vraag: **wanneer worden BelRAI-gegevens gebruikt voor kwaliteitsindicatoren?**

Het goede nieuws: uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de data van 2024 kwaliteitsvol en representatief zijn. 95% van de woonzorgcentra heeft minstens 20 bewoners ingeschaald, een drempelwaarde die nodig is om kwaliteitsindicatoren te berekenen op basis van één inschaling.

Er is dan ook groen licht om deze indicatoren te verwerken in rapporten. Samen met het **Vlaams Instituut voor Kwaliteit**

van Zorg (VIKZ) wordt nu gewerkt aan een structurele rapporteringslijn, zodat woonzorgcentra hun prestaties kunnen opvolgen en vergelijken.

Voor indicatoren op basis van twee inschalingen is er voorlopig nog onvoldoende data binnen het juiste tijdsinterval. Dat traject wordt verder onderzocht, met aandacht voor zowel haalbaarheid als wetenschappelijke betrouwbaarheid.

BelRAI en financiering: nog geen onmiddellijke omschakeling

BelRAI LTCF wordt op termijn ook een pijler in het **nieuwe financieringsmodel voor woonzorgcentra**. Maar zo ver zijn we nog niet. De toepassing van het RUG-algoritme binnen de Vlaamse context is wetenschappelijk onderbouwd, maar de pilootdata waren te beperkt om er al beleidskeuzes op te baseren.

Daarom wordt het onderzoek nu herhaald met de gegevens van de zachte opstart. De ambitie: nagaan welke bewonersprofielen binnen welke zorgzwaartecategorieën vallen, en welke zorg- en ondersteuningsnaden er achter elke categorie zitten. Een omschakeling van de Katz-schaal naar BelRAI voor financiering is niet voor morgen, en zal pas volgen na verdere simulaties, beleidsbe-slissingen en integratie in o.a. eCalcura. In tussentijd blijft de Katz-schaal dus behouden.

De rol van Zorginspectie

Zorginspectie zal voorlopig geen themaspecifieke BelRAI-inspecties uitvoeren. De focus ligt op **cijfermatige opvolging**: wordt er ingeschaald? Gebeurt herinschaling? Als uit data blijkt dat een voorziening achterop hinkt en er signalen of klachten zijn, kan inspectie wel gericht ingrijpen. Doel is telkens om via dialoog en ondersteuning samen verbeteringen te realiseren. Als echter blijkt dat ernstige problemen aanhouden of dat er ondanks begeleiding geen vooruitgang wordt geboekt, kan dit wel leiden tot gerichte inspecties en handhaving.

Op langere termijn wordt BelRAI mogelijk geïntegreerd in **een kwalitatief inspectiekader**, waarbij ook het gebruik binnen het woonzorgleefplan en het interdisciplinair overleg in beeld komt.

Terugkoppeling en digitalisering

Zorgvoorzieningen vragen terecht meer **toegang tot hun eigen data**. Momenteel kunnen voorzieningen hun BelRAI-data exporteren via CSV-bestanden uit het Vlaams IT-platform. Maar dat is technisch en niet altijd gebruiksvriendelijk. Daarom wordt gewerkt aan **betere terugkoppeling van gegevens**:

- ▶ Zowel op niveau van de individuele voorziening (bv. zorgplanning, kwaliteitswerking).
- ▶ Als voor overheden en het middenveld (bv. beleidsmonitoring, benchmarking).

De **Zorgatlas** wordt mogelijk gebruikt, en er wordt onderzocht of gegevens ook via **bestaande softwarepakketten** kunnen terugkeren naar de werkvloer.

Daarnaast loopt in het najaar een piloot-project met **Alivia**, het digitale platform voor zorg- en ondersteuningsplannen. De focus ligt op doelgericht samenwerken met bewoners, het vastleggen van zorg- en levensdoelen, en de integratie van BelRAI-gegevens in het woonzorg-leefplan.

Ondersteuning en opleiding blijven essentieel

BelRAI is ingeburgerd, maar verdere verankering vraagt **blijvende ondersteuning**:

- ▶ Meer dan 12.500 indicatiestellers zijn al opgeleid.
- ▶ Er komt een toolbox voor medewerkers met visuele observatietools, gespreksmethodieken en sjablonen voor interne communicatie.
- ▶ Voor studenten komt er een e-learningtraject met vier modules, bruikbaar binnen hogescholen en op de werkvloer.
- ▶ Een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de federale overheid is in opmaak, o.a. om de opleidingskaders beter op elkaar af te stemmen.

Het **Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek** speelt hierin een sleutelrol. Zij ontwikkelen tools, verzamelen feedback uit de

sector en ondersteunen voorzieningen bij het versterken van de BelRAI-werking.

Blik op de toekomst

De zachte opstart heeft zijn doel bereikt: BelRAI LTCF is breed ingeburgerd in de ouderenzorg. De volgende fase draait rond herinschaling, kwaliteitsopvolging, beleidsrapportering en digitale integratie. De Vlaamse overheid kiest bewust voor een stapsgewijze aanpak, met oog voor draagvlak, haalbaarheid en meerwaarde op de werkvloer.

Vragen of suggesties?

Neem gerust contact op via belrai@vlaanderen.be

Meer info over BelRAI LTCF
departementzorg.be/belrai-binnen-de-ouderenzorg